

ΑΡΧΕΙΟΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΟΜΟΣ Β. (1925) ΤΕΥΧΟΣ Δ'. ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1925

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ ΕΝ ΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. (1)

ΥΠΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Γ. ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΥ

Ἀρχόμενος σήμερον τῶν παραδόσεών μου περὶ Ξυλμετρικῆς, Δασικῆς Ἐκτιμητικῆς καὶ Ὑλοστατικῆς, πρῶτιστον καθήκόν μου θεωρῶ νὰ ἐκφράσω καὶ δημοσίῃ τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας πρὸς τοὺς ἀξιότιμους κ.κ. καθηγητὰς τῆς Ἀνωτ. Δασολογικῆς Σχολῆς, τοὺς δημοφώνως προτεινάντάς με ὡς τακτικὸν καθηγητὴν, καλλὰς δὲ χάριτας πρὸς τὸν σεβαστότατον Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας καὶ τὸν ἐξοχώτατον ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργόν, τοὺς εὐμένως κυρώσαντας τὸν διορισμὸν μου. Κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἐὰν δύναιμι νὰ παρέλθω χωρὶς ν' ἀναμνησθῶ εὐσεβάστως τῶν σοφῶν διδασκάλων μου τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου καὶ τῆς Οἰκονομολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἐν Μονάχῳ Πανεπιστημίου, πρὸς τοὺς ὁποίους βαθυτάτη εὐγνωμοσύνη θέλει μὲ συνδέει καθ' ἅπαντα τὸν βίον μου.

Τὸ ἐναρκτήριον μάθημα ἀπευθύνεται κατὰ παλαιὰν ἀκαδημαϊκὴν συνήθειαν πρὸς εὐρύτερον κύκλον ἀκροατῶν, διὰ τοῦτο ἐξέλεξα ὡς ἀντικείμενον τοῦ εἰσιτηρίου λόγου μου τὸ γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος θέμα «περὶ τῆς σημασίας τοῦ ξύλου ἐν τῇ κοινωνικῇ οἰκονομίᾳ».

Τὸ ξύλον ἀποτελεῖ πανταχοῦ καὶ ἀνέκαθεν ἐν τῶν ἀπαραιτήτων οἰκονομικῶν ἀγαθῶν τοῦ ἀνθρώπου, ἀνήκον εἰς τὰς ὀλίγας ἐκείνας ἀκατεργάστους ὕλας, αἰτινὰς κέκτινται λίαν εὐρείαν καὶ παντοειδῆ χρησιμότητα καὶ ἱκανοποιοῦσι κατὰ τὸν σκοπιμώτερον τρόπον πληθὺν ἑλληνικοῦδαϊκῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν. Ἀπλοῦν καὶ μόνον βλέμμα εἰς τὸν καθημερινὸν ἡμῶν οἰκονομικὸν βίον καταδεικνύει ἐπαρκῶς, ὅτι σχεδὸν πᾶν ἀντικείμενον συνίσταται καθ' ὅλοκληρον ἢ ἐν μέρει ἐκ ξύλου, ἢ εἰ τοῦλάχιστον κατὰ τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ ἐμμεσολάθησιν ἐπικουρικῶς ὑπὸ τινα μορφήν τὸ ξύλον. Χρησιμοποιοῦμεν αὐτὸ οὐ μόνον ὡς καύσιμον ἕλην πρὸς παραγωγὴν θερμότητος διὰ κοιτῶλους οἰκιακοὺς καὶ ἐπι-

1) Λόγος ἐναρκτήριος ἀπαγγελθεὶς ἐν τῇ μεγάλῃ αἴθουσῃ τῆς Ἀνωτ. Δασολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν τῇ 9 Νοεμβρίου 1925.

τηδευματικούς σκοπούς, αλλά και ως κατεργάσιμον τοιαύτην εις τὴν οἰκοδομίαν και εἰς παντοίας τέχνας και βιομηχανίας.

Καύσιμα ξύλα καταναλίσκονται εἰς ἀρτοποιεῖα, ἀσβεστοκαμίνοους, κερამεῖα, πλινθευργεῖα, πορσελλανοποιεῖα, ὑαλουργεῖα, σαπωνοποιεῖα και τὰ τοιαῦτα. Σημαντικὸν μέρος αὐτῶν μετατρέπεται εἰς ξυλάνθρακος δι' ἀτελοῦς καύσεως ἐντὸς ἀνθρακευτικῶν καμίνων ἢ διὰ ξηρᾶς ἀποστάξεως ἐντὸς ἐρμητικῶς κλειομένων σιδηρῶν κλιδάνων, ὅποτε πλὴν τοῦ ξυλάνθρακος πορίζομεθα και πολλὰς ἄλλας ὕλας πολυτίμους διὰ τὴν χημικὴν βιομηχανίαν: μεθυλικὸν πνεῦμα ἢ ξυλόπνευμα, πίσσαν, βξεικὸν ὀξύ, μυρμηκικὴν ἀλδεϋδην, ζέξινην κτλ. Οἱ ξυλάνθρακοι εἶναι ἀπαραίτητοι εἰς τὴν ἠλεκτρικὴν και μεταλλικὴν βιομηχανίαν, τὰ δὲ καυσόξυλα εἰς τὴν παρασκευὴν διαφανοῦς ὑάλου και ἀντικειμένων ἐκ πορσελλάνης ὀρισμένου τινὸς κυανοῦ χρώματος. Ἀλλὰ και πρὸς παραγωγὴν αἰθάλης διὰ τὴν χρωματοποιεῖαν και βερνικοποιεῖαν ὡς και τέφρας διὰ τὴν παρασκευὴν ποτάσεως και τὴν λίπανσιν φυτῶν χρησιμοποιοῦνται καυσόξυλα. Τὸ πλεῖστον ἔμως αὐτῶν χρησιμεύει πρὸς θέρμανσιν εἰκημάτων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ εἶδος τῶν ἐκάστοτε χρησιμοποιουμένων καυσίμων ξύλων δυνάμεθα γενικῶς νὰ εἰπώμεν, ἔτι τὰ τῶν πλατυφύλλων, τὰ σκληρὰ ἐγγλεθῆ καυσόξυλα, προτιμῶνται ὅπου ἀπαιτεῖται παραγωγὴ διαρκοῦς ὁμοιόμορφου θερμότητος, π. χ. πρὸς θέρμανσιν ὀροματίων, πρὸς μαγειρῆσιν, πλύσιν, σαπωνοποιεῖαν κ. ο. κ., τὰ δὲ τῶν βελονοφύλλων, τὰ μαλακὰ λεγόμενα καυσόξυλα, ὅπου χρειάζεται ταχεῖα ἀνάπτυξις ἐντόνου ἀκτινοβολοῦσης θερμότητος, λ. χ. πρὸς ὀπτησιν, ἀσβεστοποιεῖαν, ὀλοποιεῖαν κτλ., ἐπίσης δὲ ὡς προσάνεμμά (ἐναυσμα).

Κατεργάσιμα δὲ ξύλα χρησιμοποιοῦνται κυρίως εἰς τὴν οἰκοδομίαν, ναυπηγίαν, ὀδραυλικὴν, μεταλλευτικὴν, μηχανουργίαν, γεωπονίαν, χαρτοποιεῖαν και εἰς τὰς διαφόρους ξυλοβιοτεχνίας. Οἱ μέγιστοι καταναλωταὶ αὐτῶν εἶναι ἡ οἰκοδομία και αἱ ποικίλαι ξυλοβιοτεχνίαι. Εἰς οἰκοδομὰς γίνεται χρῆσις σήμερον εἰς ὀλην τὴν Εὐρώπην ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξυλείας κωνοφόρων, και δὴ πεύκης, ἐλάτης και ἐρυθρελάτης, διότι αὐτὴ εἶναι γενικῶς ἑλαφροτέρα, εὐθυτέρα, εὐμηκεστέρα, μαλακωτέρα και ὡς ἐκ τούτου εὐκατεργαστοτέρα και κατὰ κανόνα εὐθηνότερα τῆς ξυλείας τῶν πλατυφύλλων. Ἀλλοτε ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὴν κατασκευὴν οἰκίων σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ὀρύνης ξυλεία, ἣτις εἶναι μεγαλυτέρας ἐλαστικότητος και διαρκείας, ἀλλὰ βαρυτέρα και τὴν σήμερον ἀσυγκρίτως ἀκριβοτέρα τῆς ξυλείας τῶν βελονοφόρων. Μεγίστην εἰκόσειν καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην ἀπέκτησε κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ὀπὸ τὴν ὀνομασίαν pitch-pine ἢ ἐκ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς εἰσαγομένη ξυλεία τῆς τριβελόνου πεύκης *Pinus palustris* Mill = *Pinus australis* Michx., ἢ ὀποία ἐνεκα τῆς μεγάλης αὐτῆς σκληρότητος και

διαρκείας ὡς καὶ τῆς σχετικῆς αὐτῆς εὐθηνίας χρησιμοποιεῖται ἀφθό-
 νως πρὸς κατασκευὴν θαπέδων, θυρῶν καὶ παραθύρων οἰκιῶν, πλοίων,
 γεφυρῶν καὶ ὀχημάτων. Ἐν Harz καὶ Thuringen τῆς Γερμανίας κα-
 τασκευάζονται ἐξ ἐρυθρελάτης κατὰ σουηδικὸν καὶ νορβηγικὸν ὑπό-
 δεῖγμα εὐκόλως ἀναλυόμεναι καὶ συναρμοζόμεναι ξύλιναι οἰκίαι. αἱ τινες
 ἐξάγονται ἐκεῖθεν καθ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου χρησιμοποιούμεναι ἰδίᾳ
 ὡς ἐπαυλεῖς. Μεγάλαι καὶ διηνεκῶς αὐξανόμεναι ποσότητες ξυλείας ἐκ
 πεύκης, δρυός, καστανίας καὶ ὄξυας καταναλισκονται διὰ στρωτῆρας σι-
 θεροδρόμων. Ὡσαύτως χρειάζονται σημαντικαὶ ποσότητες ξύλων πεύ-
 κης, ἐλάτης, δρυός, ψευδακακίας, ὄξυας καὶ πλείστον ἄλλων εἰδῶν εἰς
 τὴν μεταλλευικὴν καὶ ἰδίως εἰς τὰ ἀνθρακωρυχεῖα πρὸς ὑποστηρικτικὴν
 ἐπένδυσιν τῶν συράγγων καὶ ὑπονόμων αὐτῶν. Εἰς τὰς μεγάλας πόλεις
 τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας, Γερμανίας καὶ Βορείου Ἀμερικῆς ἐκτελεῖται ἡ
 ἄδοστροσία πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ θερύδου καὶ διὰ τὸ εὐθηνότερον κατὰ
 μέγα μέρος διὰ ξυλίων κύβων ἐκ πεύκης, εὐκαλύπτου, δρυός, ἐρυθρε-
 λάτης καὶ ὄξυας. Εἰς τὴν κατασκευὴν πλοίων ἐπικρατεῖ ἡ χρῆσις
 κμπύλων ξύλων ἐκ δρυός, εὐκαλύπτου ἐξ Αὐστραλίας καὶ Te-
 ctoga grandis ἐξ Ἰνδιῶν. Τὰ πολυάριθμα τηλεγραφόξυλα καὶ τηλε-
 φωνόξυλα παρέχουσι κυρίως τὰ κωνοφόρα. Μέγα ποσὸν ξύλων ἐκ φρα-
 ξίνου, φιλύρας, λεύκης, πεύκης καὶ καρύας καταναλίσκει ἡ κατὰ τὸν
 παγκόσμιον πόλεμον τεραστιῶς ἀναπτυχθεῖσα κατασκευὴ ἀεροπλάνων.
 Πρὸς θεμελίωσιν οἰκιῶν ἐπὶ τελακτώδους ἐδάφους χρησιμοποιεῖσθαι
 ἰδίως ἐν Βενετίᾳ καὶ Ὀλλανδίᾳ ἐσχάροι καὶ πάσσαλοι ἐκ παχέων κορ-
 μῶν δρυός, πεύκης καὶ λάρικος. Τὰ αὐτὰ εἶδη ξένῶν παρέχουσι πρω-
 τίστως καὶ τὴν εἰς ὑδραυλικὰ ἔργα ἀναγκαίαν ξυλείαν. Εὐρυτάτης χρή-
 σεως παντοίων ξύλων ποιοῦνται τέλος αἱ πολυεῖδεις ξυλοβιοτεχνίαι: ἡ
 ξυλουργία, καθοποιεῖα, ἀμαξουργία, ξυλογλυφία, τερνευτικὴ, ξυλογρα-
 φία, ξυλοπλεκτικὴ καὶ χαρτοποιεῖα.

Μεγάλως ἐπὶ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ξύλου ἐπέδρασεν ἡ ἐπι μᾶλλον
 καὶ μᾶλλον αὐξανόμενη διάδοσις τῆς χρήσεως γαιανθράκων, ηλεκτρισμοῦ,
 λίθων, σιδήρου, θηραϊκῆς γῆς καὶ σιδηροκαγῶς χελικοδέματος (σιδηρο-
 μπετόν). — Οἱ γαιάνθρακες συναγωνιζόμενοι μετὰ τῶν καυσίμων ξύλων
 περιώρισαν σὺν τῷ χρόνῳ τὴν χρήσιν αὐτῶν ἐκεῖ, ὅπου ταῦτα εἶναι τεχ-
 νικῶς δυσχερῆ κατὰ τετα καὶ ἡ προμήθεια γαιανθράκων καθίσταται
 οἰκονομικῶς ἀσύμφορος ἢ ὅλως ἀβύνητος. Εἰς τοῦτο συνετέλεσαν κυρίως
 δύο παράγοντες χαρακτηριστικοὶ διὰ τὴν καθόλου κοινωνικὴν οἰκονο-
 μίαν τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ 19 αἰῶνος: ἡ ἀνάπτυξις τῶν μέσων συγ-
 κοινωνίας καὶ ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς τῶν ἀνθρακωρυχείων. Μέχρι
 τῶν μέσων τοῦ παραλθόντος αἰῶνος παρεῖχεν ἐν Γερμανίᾳ τὸ δάσος σχε-
 δὸν ἀποκλειστικῶς τὴν καύσιμον βίην, τῆς ὀρεῖας ἢ διαρκῆς χορηγῆ-

οις και σκόπιμος τοπική διανομή ἀπετέλει τότε σπουδαίον ἔργον τῆς δασικῆς διοικήσεως. Ἐνταῦθεν ἐξηγείται διατι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἄλλαχοῦ αἱ πικνοταί διομηχανίαὶ καὶ βιοτεχνίαὶ ἐπέδωκον πρὸς ἐγκατάστασιν αὐτῶν τὰ μεγάλα δάση, ὅπως αὐταὶ σήμερον ἐπιζητοῦσι τὰ ἀνθρακωρυχεῖν. Εὐλόγως δὲ ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους κύριος σκοπὸς τῆς δασικῆς οἰκονομίας ἡ ἔσσην τὸ δυνατόν μεγαλυτέρα παραγωγή καυσίμων ξύλων. Ἄλλ' ἔκτοτε ταῦτα παρηγηγωνίσθησαν σημαντικῶς ὑπὸ τῶν γαιανθράκων. Ἐνφ π. χ. τῷ 1880 ἡ μέση κατανάλωσις καυσξύλων εἰς τὰς μεγάλας πόλεις τῆς Εὐρώπης, Βερολῖνον, Βιέννην, Πρισιούς, ὑπελογίζετο κατ' ἄτομον εἰς $\frac{1}{2}$ — $\frac{2}{3}$ χωρικοῦ κυβ. μέτρου, κατῆλθεν αὕτη τῷ 1913 εἰς μόνον $\frac{1}{10}$ — $\frac{1}{8}$ χωρικοῦ κυβικοῦ μέτρου περίπου. Ἡ βαθμιαία αὕτη μείωσις τῆς χρήσεως καυσξύλων βεβαίως ὀφείλεται ἐν μέρει καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τὸ οἰκονομικώτερον βελτίωσιν τῶν μέσων θερμάνσεως. Ἀρ' ἑτέρου ὁμως ἡ διηνεκῆς αὕξησις τῆς καταναλώσεως γαιανθράκων ἐπήνεγκεν αὕξησιν τῆς χρήσεως μεταλλευτικῆς ξυλείας, ἐκ τῆς ὁπείας ἀπαιτοῦνται κατὰ μέσον ὄρον 2,14 κυβ. μέτρα πρὸς ἐπόληψιν ἑνὸς τόννου γαιανθράκων. Ὅπου ἐννοεῖται ἑλλείπουσιν οἱ γαιάνθρακες καὶ ὁ πορισμὸς αὐτῶν εἶναι πολυδάπανος ὡς π.χ. ἐν Ἑλλάδι, Ἑλβετίᾳ, Σουηδίᾳ, Νορβηγίᾳ, ἐκεῖ τὰ καυσξύλα ἀποτελοῦσι καὶ σήμερον τὴν κυρίως καύσιμον ὄλην καὶ ἡ καυσξυλοκομία εἶναι ἀπὸ ἐθνικῆς οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἀνάγκη ἐπιτακτικῆ. — Ἄλλὰ καὶ τὰ κατεργάσιμα ξύλα ὑπέστησαν προϊόντος τοῦ χρόνου ἰσχυρὸν ἀνταγωνισμὸν κυρίως ἐκ μέρους τοῦ σιδήρου, τῶν λίθων, τῆς θηραϊκῆς γῆς καὶ τοῦ σιδηροπιτόν. Ὄντω π.χ. εἰς συγχρόνους οἰκοδομὰς ἀντεκατεστάθησαν κατὰ μέγα μέρος αἱ ξύλινα δοκοὶ διὰ σιδηρῶν, αἱ ἐκ ξύλου ὀροφὰὶ δι' ἐκ σιδηρομπτετῶν τοισύτων ἢ κατασκευὴ ξυλίνων πλοίων περιωρίσθη εἰς τὰ ἀκτοπλεῖκά καὶ ἰστιοφόρα, τοῦ ξύλου ἀντικαταστάθεντος εἰς τὰ πολεμικὰ καὶ τὰ μεγάλα ἀτμόπλοια διὰ σιδήρου καὶ χάλυδος· οἱ ξύλινοι στρωτήρες σιδηροδρόμων διαμιλλῶνται πρὸς τοὺς σιδηροὺς τοισύτους, ἀλλὰ καὶ οἱ ὅμως αὐτῶν εἶναι τεχνικῶς καὶ οἰκονομικῶς συμφορῶτεροι διαφιλωνικεῖται εἰσέτι μεγάλως.

Καὶ ὁμως παρ' ὅλον τὸν συναγωνισμὸν τοῦτον ἡ κατανάλωσις ξυλείας ἰδίως κατεργασίμου εἰς τὴν παγκόσμιον οἰκονομίαν αὐξάνεται ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος σημαντικῶς, συγχρόνως δ' ἀκυφθύνεται συνεχῶς καὶ αἰτιμαὶ αὐτῆς. Τὸ γεγονός τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν συνεχῆ αὕξησιν τοῦ κληθυσμοῦ, εἰς τὴν κλήθυσιν τῶν χραιῶν τῶν καὶ ἑκαστῶν ἀτόμων καὶ εἰς τὴν αὐτῶ προκαλουμένην διηνεκῆ ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας, τῶν τεχνῶν καὶ τῆς ἐν γένει πολιτισμοῦ. Ὄντω π.χ. ἡ κατανάλωσις ξυλείας ἀπὸ τοῦ 1880—1910 ἐδικλιμαύθη ἐν Γερμανίᾳ καὶ Γαλίᾳ, ἐτρακλιμαύθη δ' ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ. Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ

ἐξαγωγή ξυλείας ἐξ Αὐστρουγγαρίας ἐξακλασιώσθη, ἡ ἐκ Σουηδίας ἐτριπλασιώσθη καὶ ἡ ἐκ Ρωσσίας ἐδεκαπλασιώσθη.

Ὁδῶ γεννάται νῦν τὸ ἐρώτημα : θὰ εἶναι ἡ παγκόσμιος δασοπονία εἰς θέσιν νὰ καλύπτῃ διαρκῶς τὴν κατ' ἔτος ἀξανομένην κατανάλωσιν ξυλείας ἐν τῇ παγκοσμίῳ οἰκονομίᾳ ; ἤτοι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἐπέλθῃ ἐν τῇ μέλλοντι ἐνδεΐα ξύλων ;

Ἦδη κατὰ τὸν 16 αἰῶνα ὑπῆρχεν ἡ προφητεία, ὅτι ὁ κόσμος πρὸ τῆς δευτέρας παρουσίας ἤθελε στερηθῆ τριῶν τινῶν : εἰλικρινῶν φίλων, δοκίμου νεμίσητος καὶ ξύλων. Τὰ δὲ πολυάριθμα δασικὰ διατάγματα τοῦ 16 καὶ 17 αἰῶνος ἔσχον πανταχοῦ ὡς ἀφορμὴν κυρίως τὸν φόβον ἐνδεχομένης ἐνδεΐας ξύλων ἐν τῇ μέλλοντι. Ὁ πρῶτος δασικὸς συγγραφεὺς τῆς Γερμανίας Hans Carl von Carlowitz προβλέπει ἤδη τῷ 1713 ἐν τῇ ὀνομαστικῇ αὐτοῦ ἔργῳ Sylvicultura oeconomica (κεφάλ. 4, παράγρ. 20) μέλλοντικὴν ἑλλειψιν ξύλων, φρονῶν ὅτι ἐν Εὐρώπῃ ὀλοτομήθη τότε ἐντὸς ὀλίγων ἔτην περισσοτέρα ξυλεία τῆς ἐπὶ σειρὰν αἰῶνων παραχθείσης τοιαύτης. Ὁ αὐτὸς προαγγέλλουσι ἡ μέγας Réaumur τῷ 1721 καὶ ὁ ἐντάξιος αὐτοῦ Buffon τῷ 1739 ἐν τῇ Βασιλικῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς Γαλλίας τὴν ἐπιχειρήσασαν ἐνδεΐαν ξυλείας. Ζωηρόταται δὲ συζητήσεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐγένοντο ἴδιως κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ 18 αἰῶνος, αἵτινες ἤγαγον εἰς τὴν γένεσιν τῆς δασοπονίας καὶ δασολογίας. Ὁμοῦ δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ δασοπονία, ἡ ἐσκεμμένη δηλονότι δημοσοργία, περιποίησις καὶ κάρπωσις τοῦ δάσους, εἶναι γέννημα τοῦ φόβου τῆς ἐνδεΐας ξύλων. Ὁ φόβος οὗτος εἶχε τότε μᾶλλον τοπικὸν καὶ ἐθνικὸν χαρακτήρα, προσέλαβεν ὅμως παγκόσμιον οἰκονομικὸν τοιοῦτον, ἀπ' οὗτοῦ ἡ κατεργασία ξυλείας ἀπὸ τοῦ 1870 καὶ ἐνταῦθεν κατέστη σὺν τῇ ἀναπτύξει τῶν μέσων συγκοινωνίας ἀνικαίμενον τοῦ διεθνoῦς ἐμπορίου. Ἀπὸ τῆς ἀπόφασος ταύτης ἐπραγματεύθη τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα ὁ Γάλλος ἐπιθεωρητὴς δασῶν Mélard εἰς τὸ διεθνὲς δασικὸν συνέδριον ἐν Παρισίοις τῷ 1900, καταλήξας εἰς τὸ ἀναμφίβολως βεβαιωμένον συμπέρασμα, ὅτι ἡ παγκόσμιος κατανάλωσις κατεργασίμου ξυλείας ὑπερβαίνει τὴν παγκόσμιον παραγωγὴν τοιαύτης καὶ κατ' ἀκολουθίαν θὰ προκύβῃ ἐν τῇ μέλλοντι ἑλλειψις κατεργασίμου ξυλείας.

Τὸ δυναντικὸν ὃ ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ τοῦ Μονάχου διακρεπῆς καθηγητῆς τῆς δασολογίας Max Endres θεωρεῖ τὸν κίνδυνον ἐπιχειρήσασαν ἐνδεΐας ξύλων, ἐφ' ὅσον δύναται ν' ἀποτελεσθῇ κρίσις ἐπὶ οἰκονομικῶν συνθηκῶν τοῦ ἀπωτέρου μέλλοντος, ἀδύνατον. Βεβαίως ὅπὸ τὴν προεπίθεσιν εἰς οἱ δασοκτήμονες λαοὶ δὲν ἐξασκεδοὶ ληστρικὴν ὀλοτομίαν, ἀλλὰ δασικὴν οἰκονομίαν, καὶ ὅτι τὴν σπατάλην ξυλείας, ἥτις ἐκτετατὴ ἀπέβη καὶ εἰς τὰ κατ' ἔξοχὴν περὶ πολιτισμένα ἔθνη, διαθέσεται φειδωλῆ χρησιμοποίησις αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ τῆς πραγματικότητος τούτου ἔγγυσται

ἄριστα πάντων ἢ διηγήτης ἀνύψωσις τῶν τιμῶν ξυλείας συνεπεία τῆς συνεχοῦς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῶν χρεῶν αὐτοῦ. Ἀνυψουμένων ἐν τῷ μέλλοντι τῶν τιμῶν τῆς ξυλείας καὶ τῶν λοιπῶν δασικῶν προϊόντων, θὰ ἐπέλθῃ ἀφ' ἑαυτῆς οὐ μόνον μεγαλύτερα ἐκτίμησις καὶ ἔνεκα τούτου ἐντονωτέρα περιποίησις τοῦ δάσους ὡς καὶ φειδωλοτέρα κατανάλωσις τῶν προϊόντων αὐτοῦ, ἀλλὰ θὰ καταστῇ οἰκονομικῶς δυνατὴ καὶ ἡ πλήρης ἐκμετάλλευσις τῶν ἀπεράντων αὐτοφυῶν δασῶν τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὸ μέγιστον ξυλωδὲς ἀποταμίευμα τοῦ κόσμου διὰ τὸ ἀπώτερον μέλλον. Καὶ ἔντος ἢ Εὐρωπαϊκῆ Ρωσσία εἶναι τοσοῦτον πλουσία εἰς παρθένα δάση, ὅστε θὰ ἦτο ἱκανὴ μόνη νὰ παρέχῃ τὸ ὑπὸ τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης εἰσαγόμενον ἔξωθεν ποσὸν ξυλείας. Ἀσυγκρίτως μεγαλύτερος εἶναι ὁ δασικὸς πλοῦτος τῆς Ἀσιατικῆς Ρωσσίας. Ἡ συνολικὴ ἔκτασις τῶν δασῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, τοῦ Καναδά καὶ τῆς Βραζιλίας εἶναι σχεδὸν ἴση πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης. Τὸ μέγιστον δὲ μέρος τῶν δασῶν τῆς ὕψηλῆς παραμένει μέχρι τοῦδε ἀνεκμετάλλευστον ἢ ἐκμεταλλεύεται λίαν χαλαρῶς καὶ σπατάλως.

Τὴν καλύτεραν ὁμως ἐγγύησιν περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ξυλείας ἐν τῷ μέλλοντι παρέχει εἰς ἡμᾶς τὸ εὐχάριστον γεγονός, ὅτι ἅπαντα τὰ πεπολιτισμένα κράτη τοῦ κόσμου ἔλαβον νομοθετικὰ μέτρα πρὸς προφύλαξιν καὶ λελογισμένην διαχείρισιν τοῦ δάσους. Ὅστε δυνάμεθα θαρρούντως νὰ εἴπωμεν μετὰ τοῦ Max Endres, ὅτι τὸ φάντασμα τῆς ἐπαπειλοῦσης ἐνδείας ξύλων ὑπάρταται μόνον ἐν τῇ φαντασίᾳ ἐνίων ὑπὲρ τὸ δέον περιδεῶν ψυχῶν, οὐχὶ ὁμως ἐν τῇ πραγματικότητι. Μόνον δρυίνου ξυλείας προβλέπεται γενικῶς ἔλλειψις ἐπαισθητῆ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ δὴ εἰς προσηχῆς μέλλον.

Συναφῆς πρὸς τὸν φόβον ἐνδείας ξύλων εἶναι καὶ τὸ ζήτημα τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δασικῆς ἐπιφανείας τῆς κατὰ μέσον ὄρον ἀπαιτουμένης, ὅπως χώρα τις δύναται μόνη νὰ καλύπτῃ διερκεῶς τὴν χρεῖαν ξυλείας, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀπησχόλησε τοὺς παλαιότερους δασικοὺς συγγραφεῖς τῆς Μέσης Εὐρώπης. Οὗτοι ἤχθησαν κατόπιν διαφόρων σκέψεων εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἀνελόγως τοῦ κλίματος ὡς κανονικῆ καὶ ἐπαρκῆς ἀναλογία δασώσεως δέον νὰ θεωρηθῶσιν 20—33 ο/ο τῆς ἐκτάσεως χώρας τινός. Τὸ στατιστικὸν τοῦτο ἐξαγόμενον εἶχε βεβαίως σημασίαν τινά, ἐφ' ὅσον τὸ δάσος ἦτο πρωτίστως χορηγὸς καυσόξυλων καὶ ἐκείνη χώρα ἔλλείψει διεθνῶν ξυλμπορικῶν σχέσεων ἀπετέλει ἀπομεμονωμένον δασικὸν κράτος μετὰ ὀχιζὸν σταθερᾶς ἐνεκυσίας καταναλώσεως ξύλων, ἥτοι μέχρι τῶν μέσων περιῶου τοῦ 19 αἰῶνος. Ἐκτοῦτο ὁμως ἡ κολοσσική ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν μέσων συγκοινωνίας μετέβαλεν ἄλοσχερῶς τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων.

Τὴν ἀναγκαίαν δασικὴν ἐπιφάνειαν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς αὐτῆς κείας ξύλων χώρας πινὸς προσδιορίζει πλὴν τῆς παραγωγικότητος αὐτῆς καὶ ἡ ἐκάστοτε χρεία ξυλείας, ἣτις ἐξαρτᾶται: σήμερον οὐ μόνον ἐκ τῶν κλιματικῶν συνθηκῶν, τῆς κατ' ἔθος καταναλώσεως καὶ τῆς πυκνότητος τοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλὰ οὐσιωδῶς καὶ ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῶν διαθέσιμων ὀρυκτῶν ἀνθράκων καὶ λοιπῶν ἀναπληρωτικῶν ὑλῶν ξύλου. Ὅθεν χώρα τις δυνατόν νὰ εἶναι πλουσία εἰς δάση, ἐν ταύτοις ὁμως νὰ στερῆται αὐταρκειᾶς ξύλων καὶ ἀντιστρόφως. Οὕτως αἱ χώραι Γερμανία, Γαλλία, Ἑλβετία καὶ Βέλγιον ἔχουσι: μὲν λίαν προσηγμένην δασοπονίαν καὶ ἐκτεταμένην δασικὴν ἐπιφάνειαν. διὸ καὶ παράγουσι πολλὴν ξυλείαν, ἀλλ' ἔμμεν ἕκαστα τῆς πυκνότητος τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς μεγάλης βιομηχανικῆς αὐτῶν ἀναγκάζονται κατ' ἔτος νὰ εἰσάγῃσι καὶ ἔξωθεν ξυλείαν.

Ἡ αὐτάρκεια ξυλείας χώρας πινὸς ἐξαρτᾶται λοιπὸν ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ὑφισταμένης σχέσεως τῆς παραγωγῆς πρὸς τὴν κατανάλωσιν, ὅπως ἄλλως συμβαίνει καὶ μὲ τὴν αὐτάρκειαν τῶν λοιπῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν. Ὑπὸ τὰς γενικὰς οἰκονομικὰς συνθήκας τὰς πρὸ τοῦ παγκοσμίου πολέμου ἴσχυεν ὡς κανὼν, ὅτι ἐκ τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης δεκαμὲν εἶχον ἐπὶ 100 ἀτόμων 35 ἑκτάρια δασικῆς ἐπιφάνειας ἢ καὶ περισσότερα παρήγον περισσότεραν ξυλείαν παρ' ὅτι κατηνάλισκον ἐξάγουσαι τὸ πλεόνασμα αὐτῆς, δεκαδὲ εἶχον ἐπὶ 100 ἀτόμων 31 ἑκτάρια δασικῆς ἐπιφάνειας ἢ καὶ ὀλιγώτερα παρήγον ὀλιγώτεραν ξυλείαν παρ' ὅτι κατηνάλισκον καλύπτουσαι τὸ ἔλλειμμα αὐτῆς δι' ἔξωθεν εἰσαγωγῆς. δεκατὲς εἶχον 32 — 34 ἑκτάρια δασικῆς ἐπιφάνειας ἐπὶ 100 ἀτόμων ἴσαν αὐτάρκεις εἰς ξυλείαν. Ἡ εἰς 100 άτομα ἀναλογουσα δασικὴ ἐπιφάνεια τῶν διαφόρων χωρῶν κυμαίνεται μεταξύ λίαν εὐρέων ὁρίων. Οὕτω ἀνέρχεται αὕτη περίπου εἰς ἑκτάρια: 490 ἐν Φιλανδίᾳ, 381 ἐν Σουηδίᾳ, 238 ἐν Νορβηγίᾳ, 134 ἐν τῇ Εὐρωπ. Ρωσίᾳ, 133 ἐν Βοσνίᾳ καὶ Ἑρζεγοβίνῃ, 70 ἐν Βουλγαρίᾳ, 56 ἐν Σερβίᾳ, 43 ἐν Οὐγγαρίᾳ, 41 ἐν Τουρκίᾳ, 40 ἐν Ρουμανίᾳ, 35 ἐν Αὐστρίᾳ, 31 ἐν Ἑλλάδι, 26 ἐν Ἰσπανίᾳ, 25 ἐν Ἑλβετίᾳ, 24 ἐν Γαλλίᾳ, 22 ἐν Γερμανίᾳ, 13 ἐν Ἰταλίᾳ, 12 ἐν Πορτογαλίᾳ, 12 ἐν Δανίᾳ, 7 ἐν Βελγίῳ, 4 ἐν Ὀλλανδίᾳ καὶ μόνον 3 ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ.

Ἐντεῦθεν γίνεται συγχρόνως δῆλον, πόσον διάφορος εἶναι ἡ σημασία τοῦ δάσους ὡς ἐθνικῆς βιοποριστικῆς πηγῆς εἰς τὰς διαφόρους χώρας τῆς Εὐρώπης. Οὕτω ἐνθ' ἡ Φιλανδία, ἡ Σουηδία, ἡ Νορβηγία καὶ ἡ Βόρειος Ρωσία ζῶσιν ἐκ τοῦ δασικοῦ αὐτῶν κλοῦτου, ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ δασοπονία ὡς βιοποριστικὸς κλάδος στερεῖται πάσης σπουδαιότητος.

Εἶναι δὲ ἡ σχετικὴ κατανάλωσις ξυλείας εἰς ξυλοδρεθείσας χώρας μεγαλυτέρα, διότι ἐκεῖ ἡ ξυλεία ὡς ἔχουσα μικρὰν οἰκονομικὴν ἀξίαν χρησιμοποιοῖται.

ται ἀπειδὴς καὶ εὐρέως. Οὕτω π.χ. εἰς τὰς λίαν ξυλοβριθεὶς Ἡν. Πολιτείας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἀναλογεῖται κατ' ἄτομον 7,1 κ. μ. στρογγύλης ξυλείας, ἐνῶ εἰς τὴν λίαν ξυλενθεὴ Μεγάλῃν Βρεττανίαν μόνον 0,67 κ. μ. τοιαύτης. Εἰς τὴν ξυλοβριθεὴ μέσῃν καὶ βέριον Εὐρωπαϊκῇν Ρωσίαν χρησιμοποιοῦνται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ξύλα οὐ μόνον πρὸς κατασκευὴν οἰκημάτων καὶ ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς θέρμανσιν τῶν ἀτμομηχανῶν σιδηροδρόμων.

Ἐκ τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης παράγουσι πλείονα ξυλείαν παρ' ὅ,τι καταναλίσκουσι ἢ Ρωσία, ἢ Φιλανδία, ἢ Σουηδία, ἢ Νορβηγία, ἢ Αὐστρουγγαρία, ἢ Ρουμανία, ἢ Βεζνία καὶ Ἐρζεγοβίνη. χορηγοῦσαι τὸ πλεόνασμα τῆς ξυλείας αὐτῶν εἰς τὴν παγκόσμιον ἀγοράν. Ἄπασαι δ' αἱ λοιπαὶ χώραι τῆς Εὐρώπης, πρωτοστατούσης τῆς Ἀγγλίας, Γερμανίας καὶ Γαλλίας, παράγουσι ὀλιγωτέραν ξυλείαν παρ' ὅ,τι καταναλίσκουσι, καὶ διὰ τοῦτο εἰναι ὑποχρεωμέναι πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος νὰ εἰσάγωσι θύραθεν ξυλείαν. Περίσσεια λοιπὸν ξυλείας ὑπάρχει μόνον εἰς τὰ ὄρεια καὶ ἀνατολικά μέρη τῆς Εὐρώπης, ἐνῶ εἰς τὰ νότια καὶ δυτικὰ ἐπικρατεῖ ἔλλειψις τοιαύτης. Τὸ διεθνὲς ξυλεμπόριον κινεῖται συνεπῶς ἐν Εὐρώπῃ ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἀνατολῶν πρὸς νότον καὶ δυσμᾶς.

Εἰς τὰς λοιπὰς Ἠπείρους ἔχει τὸ ἰσχύγιον ξυλείας ὡς ἑξῆς: Ἐν Ἀμερικῇ παρουσιάζουσι πλεόνασμα ξυλείας κυρίως αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι, ὁ Καναδᾶς καὶ τὸ Μεξικόν, αἱτινες χώραι ἀποτελοῦσι μετὰ τῆς Ρωσίας τὸν ξυλοβολῶνα τοῦ κόσμου. Ἐν Ἀσίᾳ ἔχουσι περίσσειαν ξυλείας ἢ Ἀσιατικὴ Ρωσία, ἢ Μαντζουρία, ἢ Ἰαπωνία, αἱ Ἰνδοὶ καὶ ἡ νήσος Ἰάβα, ἐνῶ ἢ Κίνα, ἢ Μικρὰ Ἀσία, ἢ Παλαιστίνη, ἢ Μεσοποταμία καὶ ἢ Ἀραβία στεροῦνται ἐπαρκούς ξυλείας. Ἐν Ἀφρικῇ ἀναγκάζονται πρὸς πλήρη κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν νὰ εἰσάγωσιν ἐξωθεν ξυλείαν ἢ Αἴγυπτος, ἢ Τρίπολις καὶ ἢ Καπλανδία, αἱ δὲ κεντρικαὶ αὐτῆς ἀποικίαι ἐξάγουσι μικρὰς ποσότητας εὐγενῶν ξύλων, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰ περάλια αὐτῆς μέρη χρησιμοποιοῖται πρὸς κατασκευὴν οἰκιῶν εὐρωπαϊκῆ ξυλεία κωνοφόρων. Ἐν Αὐστραλίᾳ τέλος δὲν ἐξαρκεῖ ἡ ἐγχωρία κάρπῳως ξυλείας, καὶ διὰ τοῦτο εἰσάγεται ἐξωθεν ἰδίως ξυλεία βελονοφόρων δένδρων.

Ἡ κατεργασία ξυλείας εἶναι κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν καύσιμον ἀπὸ τοῦ 1870 καὶ ἐντεθεν ἀντικείμενον τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου. Τὸ σημερινὸν παγκόσμιον ξυλεμπόριον ἔλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ἐκ τοῦ ξυλεμπορίου. τὸ ὅποιον ἀνεκτύχθη κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ 1860 — 1870 μετὰ τῶν χωρῶν τῆς δυτικῆς καὶ τῆς βορειοανατολικῆς Εὐρώπης συνεπείᾳ τῆς κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον μεγάλως ἐνυψωθείσης καταναλώσεως κατεργασίμου ξυλείας ἐν τῇ δυτικῇ καὶ κεντρικῇ Εὐρώπῃ. Σήμερον ἐξαποστέλλεται σουηδικὴ καὶ νορβηγικὴ κατερ-

ἔπω; καὶ σήμερον εἰς τὴν κατασκευὴν οἰκιῶν καὶ πλοίων ὡς καὶ εἰς τὴν μεταλλευτικὴν. Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀναγκαίας κατεργασίμου ξυλείας ὑφίσταντο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Πολιτείᾳ τῶν Ἀθηναίων ἔνθεν μὲν μεγάλοι δασμοὶ καὶ αὐστηραὶ ἀπαγορεύσεις ἐξιγαγωγῆς ξυλείας, ἔνθεν δὲ ἰδιαίτεραι συμβάσεις μετὰ χωρῶν, αἵτινες εἶχον περίσσειαν κατεργασίμων ξύλων. Ἀναφέρω ἐνταῦθα τὴν ἀπὸ τοῦ ἔτους 422 π. Χ. διασωθεῖσαν σύμβασιν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκκα II μετὰ τοῦ κράτους τῶν Ἀθηναίων, καθ' ἣν οὗτος ὑπεχρεώτο νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἐκ Μακεδονίας ἐξαγωγὴν ναυπηγησίμων ξύλων ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τοὺς Ἀθηναίους.

Τὴν σήμερον μέγα μέρος τῆς πρ' ἡμῖν χρησιμοποιομένης ξυλείας προέρχεται κυρίως ἐξ Αὐστρουγγαρίας, Ρουμανίας, Σουηδίας, Ρωσσίας καὶ Ἀμερικής. Ὅσον δὲ περισσότερον θ' ἀνεπτύσσεται εἰς τὸ μέλλον ἡ καθόλου πολιτισμὸς τῆς πατρίδος μας, ὡς τοῦτο πάντες εὐελπιστοῦμεν, τοσοῦτον μεγαλυτέρα θὰ καθίσταται καὶ ἡ ἐν τῇ ἐθνικῇ ἡμῶν οἰκονομίᾳ χρῆσις ξυλείας, ἀποτελούσης ἀνεκάθεν μετὰ τοῦ σιδήρου καὶ τῶν γαιανθράκων σπουδαιότατον ἐκπολιτιστικὸν παράγοντα.

Καὶ προκύπτει ἐν τὸ ζήτημα, πῶς θὰ δυνηθῶμεν εἰς τὸ μέλλον σκοπιμώτερον νὰ καλύπτωμεν τὴν διαρκῶς αὐξανομένην κατανάλωσιν ξυλείας. Εἰς τοῦτο ἴσως ἀπαντήσῃ τις, ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ὡς ὄντες ὑπέροχοι ἔμποροι δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ παράγωμεν τὴν ἀπαιτούμενην ξυλείαν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν χώρᾳ, διότι δυνάμεθα εὐθιγῶς τοιαύτην νὰ ποριζώμεθα ἐκ τῆς ἄλλοδαπῆς. Ἀλλ' ἡ σκέψις αὕτη θὰ ἦτο τότε μόνον βᾶσιμος, ἐὰν τὰς πρ' ἡμῖν ὑπαρχούσας μεγάλας ἐκτάσεις, τὰς πρὸς ξυλοπαραγωγὴν καταλλήλους, ἡδυνάμεθα συγχρόνως νὰ καταστήσωμεν κατ' ἄλλον τρόπον ἐντονώτερον καὶ συμφορώτερον παραγωγικὰς. Ἐισάγοντες ὁμοῦς ἀπ' ἐνὸς τὴν ἀναγκαίαν ξυλείαν ἐκ τῆς ἄλλοδαπῆς, καθ' ὅν χρόνον ἐξ ἄλλου ἐγκαταλείπομεν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν χώρᾳ ἀνεκμεταλλεύτους ἢ ἡμιεκμεταλλεύτους, ὡς νομάς, ἀπερίντους ἐκτάσεις καταλλήλους πρὸς ξυλοπαραγωγὴν, πράττομεν ὅπως ἐναντίον τοῦ ἐθνικοῦ οἰκονομικοῦ ἡμῶν συμφέροντος. Τοῦτο ἀπαιτεῖ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν πληρυστέραν καὶ σκοπιμώτεραν ἐκμετάλλευσιν ὅλων τῶν κλυτοπαραγωγῶν ἡμῶν δυνάμεων. Οὕτω δ' ἐπιτυχάνομεν συγχρόνως καὶ τὴν μεγίστην δυνατὴν οἰκονομικὴν ἡμῶν ἀνεξαρτησίαν, τὴν σπουδαιότητα τῆς ὁποίας κατέδειξεν ἀναντιρρήτως διὰ πᾶσαν χώραν ὁ παγκόσμιος πόλεμος.

Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι ὀφείλομεν νὰ καταβάλωμεν πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν πρὸς ὄντονον ἐπίσχυσιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ξυλοπαραγωγῆς, διασφύζοντας καὶ καλλιεργοῦντες ὅψ' ὅλας τὰς ἐπόψεις τὰς ἡδὴ ἐπάρχοντα δαση καὶ δημιουργοῦντας πρὸ παντός καὶ νέα τοιαῦτα. Οὕτω θὰ συντελέσωμεν τὰ μάλιστα καὶ εἰς τὸν ἐν γένει πολιτισμὸν τῆς

πατρίδος μας, ὡς πρὸ πολλοῦ ἤδη διασάλπισεν ὁ σοφὸς ἡμῶν διευθυντῆς κ. Π. Κοντὸς διὰ τοῦ γνωστοῦ αὐτοῦ συγγράμματος «δάση καὶ πολιτισμός».

Διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν ἑλληνικῶν δασῶν συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς οἰκονομικότητος καὶ συντηρητικότητος ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον βᾶσιν ἢ ἀκριβὲς γνώσις τοῦ ξυλώδους ὄγκου, τῆς ἐπιπέδου προσαιξήσεως καὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν. Περὶ τὴν ἔρευναν τῶν ζητημάτων τούτων ἀσχολοῦνται οἱ ἐπιστημονικοὶ κλάδοι, τοὺς ὁποίους θὰ ἔχω ἐφεξῆς τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύω ἐν τῷ δασολογικῷ τούτῳ τεμένει. Θὰ εἶμαι δὲ λίαν εὐτυχὴς, ἂν σὺν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ καλλιέργειᾳ τῆς Ξυλομετρικῆς, Δασικῆς Ἐκτιμητικῆς καὶ Ὑλοστατικῆς, δι' ἣν θ' ἀπιερῶσω πάσαις τὰς δυνάμεις μου, συντελέσω προσέτι καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν θεμελίων τούτων τῆς οἰκονομικῆς καὶ συντηρητικῆς διαχειρίσεως τῶν δασῶν τῆς φιλιτάτης ἡμῶν μεγάλης πατρίδος.
